

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIL-768/10-L

Název školy:	Základní škola speciální, Semily, Nádražní 213, příspěvková organizace
Sídlo:	Nádražní 213, 513 01 Semily
IČO:	70 839 999
Identifikátor:	600 024 342
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Ivou Vaňátkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2
Místo inspekční činnosti:	Nádražní 213, Semily
Termín inspekční činnosti:	14. – 16. prosinec 2010

Předmět inspekční činnosti

- Získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků a o činnosti základní školy speciální, ve vybraných oblastech Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání základní škola speciální (dále RVP ZŠS) podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále školský zákon).
- Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 2 odst. 1 písm. a), b) a g) – zásady vzdělávání, § 7 odst. 2 – o vzdělávání podle vzdělávacích programů, § 10 odst. 3 – výroční zprávy, § 12 odst. 2 – vlastní hodnocení školy, § 21 – o právech žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků, § 23 – organizace škol, § 28 – dokumentace škol, § 29 – bezpečnost a ochrana zdraví ve školách, § 30 odst. 1, 2 a 3 – školní řád, § 164 a § 165 – ředitel školy, školského zákona.
- Zjišťování a hodnocení naplňování Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání základní škola speciální (dále ŠVP ZŠS) a jeho souladu s RVP ZŠS podle § 5 odst. 1 a 3 a § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola speciální vykonává činnost základní školy speciální (dále ZŠS, škola), školní družiny (dále ŠD) a školní výdejny.

V současné době je plně organizovaná ZŠS s kapacitou 30 žáků zaplněna ze 100%. Výuku zajišťuje 10 pedagogů, celkový úvazek činí 10,166 pedagogických pracovníků. Kvalifikační předpoklady splňují tři učitelky a jedna vychovatelka. Jedna učitelka dokončuje vysokoškolské vzdělání. Ostatní mají středoškolské vzdělání. Ve škole nejsou asistentky pedagoga, což vzhledem k velmi těžkému postižení žáků a žáků s poruchou autistického spektra velmi ztěžuje pedagogickou práci. Škola o finanční příspěvek pro ně požádala, ale Krajský úřad Libereckého kraje (dále KÚLK) požadavku nevyhověl. Na realizaci podpory speciálních metod se podílejí také čtyři vychovatelky, které provádějí relaxační cvičení a individuální pomoc žákům při výuce. Žáci jsou vyučováni v pěti třídách. V letošním školním roce pro větší zájem rodičů o zařazení postižených žáků byla navýšena kapacita na 35 žáků. Vzhledem ke zdlouhavému procesu přijímání ke skutečnému navýšení docházky zatím nedošlo.

V roce 2006 se škola přestěhovala z Benešova u Semil do nových prostor budovy společnosti Telefonica O₂ v Semilech. V roce 2009 byla budova vrácena Libereckému kraji a následně svěřena do správy školy. Škola převzala i některé žáky ze zrušené ZŠS Rvácov. Škola je dobře dopravně dostupná pro dojíždějící žáky ze spádové oblasti. Budova je prostorná, esteticky vyzdobená, všude je čistota a pořádek. Výuka probíhá ve třídách, v učebnách pro individualizovanou výuku, ve vybavené cvičné kuchyni, v košíkářské, keramické a tkalcovské dílně a relaxační místnosti. Škola postrádá tělocvičnu. Tento nedostatek vyučující řeší cvičením v relaxační místnosti nebo na hřišti. Vedení školy doplňuje nové pomůcky dle finančních možností školy. Problémy jsou v zajišťování vhodných učebnic a pracovních sešitů pro žáky s těžkým postižením a kombinovanými vadami.

Škola vzdělává žáky od pásma lehkého mentálního až po těžké postižení. Vzdělávací nabídka ZŠS vychází v 1. a 7. ročníku z vlastního ŠVP pro základní školy speciální „Svět kolem nás“. V ostatních ročnících dobíhají programy Vzdělávací program zvláštní školy a Vzdělávací program pro pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22 a Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy čj. 15 988/2003-24. Všichni žáci jsou vzděláváni dle individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o vzdělávací nabídce a postupu při přijímání ke vzdělávání způsobem dostupným všem uchazečům. Přijímání žáků je v souladu s platnými předpisy na základě doporučení lékařů, školských poradenských zařízení a souhlasu rodičů. Škola se zabývá vzdělávacími problémy žáků a přijímá opatření pro jejich další úspěšný rozvoj. Metodik prevence sociálně patologických jevů každoročně zpracovává minimální preventivní program zaměřený na omezení rizikového chování, který je následně vyhodnocován. S jeho naplňováním je seznamována pedagogická rada.

Učební plány jsou v souladu s RVP ZŠS. Disponibilní hodiny využívá škola k rozšíření povinné výuky zejména v předmětech speciálně pedagogické péče. Vzdělávací nabídka je doplněna aktuálními činnostmi pro účast na kulturních, pracovních a sportovních soutěžích, což podporuje sociální gramotnost a celkově výchovu ke zdravému životnímu stylu.

V hospitovaných hodinách byly pozorovány kompenzační, reedukační a zejména rehabilitační speciálně pedagogické metody. Organizování výuky vycházelo z potřeb žáků, někteří pracovali ve skupině, někteří na bázi individualizované výuky. Žáci byli účinně motivováni a průběžně hodnoceni, což bylo pro ně povzbuzujícím prvkem pro jejich aktivní spoluúčast. Výrazné uplatňování individuálního a diferenciovaného přístupu k žákům, zejména s ohledem

na typ postižení, přispívalo ke klidné atmosféře ve třídách. Používaná relaxační technika „pevného objetí“ působila účinně na zklidnění psychiky žáků. Efektivnost výuky podporovalo vhodné propojování mezipředmětových vztahů v kombinaci s muzikoterapií, manipulačními činnostmi a seznamováním se s tradicemi, vztahujícími se k předvánočnímu období. Uplatňované názorně-demonstrační metody a dovednostně-praktické metody spojené s vyprávěním vyučujících za pomoci kompenzačních a rehabilitačních pomůcek rozvíjely sledované gramotnosti žáků. K pohodové atmosféře ve třídě přispívaly vhodně zařazované relaxační techniky. Klima školy pozitivně ovlivňuje esteticky propracovaná výzdoba tříd. Škola sleduje dlouhodobě úspěšnost žáků. Absolventi školy jsou umisťováni do chráněných dílen, chybí však dostupnost dalšího stupně vzdělávání např. Praktická škola.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Školní vzdělávací programy jsou zpracovány podle školského zákona a v souladu s rámcovými vzdělávacími programy (dále RVP). ŠVP ZŠS je v souladu s RVP ZŠS, byl projednán v pedagogické i školské radě a je přístupný veřejnosti. Škola vhodným způsobem zajišťuje podporu vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami (dále SVP) a zajišťuje poradenské služby.

Péče o bezpečné prostředí pro vzdělávání je přiměřená, prevence je směřována na rizika sociálně patologických jevů s ohledem na možnosti a schopnosti žáků s různým postižením. Účinnost prevence je založena na důvěře, empatii a vzájemné otevřené komunikaci žáků a pedagogů.

Vedení školy má stanovenou koncepci školy, nastavenou strategií se snaží o pozitivní klima a partnerskou komunikaci mezi všemi pracovníky. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogů (dále DVPP) s ohledem na zájem a potřeby školy. Začínajícím dvěma učitelkám poskytují metodické vedení zkušené pedagogické pracovnice. Vzhledem k obtížnosti pedagogické práce ponechává nekvalifikovaným začínajícím pedagogům časový prostor ke zvážení, zda tak namáhavou práci mohou vykonávat. Po jejich rozhodnutí je motivuje k získání kvalifikačních předpokladů.

Škola vytváří prostor pro dobrou spolupráci se zákonnými zástupci žáků a podmínky pro činnost školské rady. Se zřizovatelem spolupracuje v oblasti zajišťování finančních prostředků. Trvale přínosná spolupráce je s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálními pedagogickými centry pro určité typy postižení a s Ústavem sociální péče Tereza. Partnerství s dalšími subjekty přispívá k formování osobnosti dětí a žáků i zlepšení podmínek ke vzdělávání (město Semily – prezentace školy, zapojení do projektu Znak Semil, exkurze do škol, sportovní soutěže při ZŠ).

Ke zlepšení finanční situace organizace přispěly ve sledovaném období prostředky čerpané v rámci Národních rozvojových programů: v roce 2007 na nákup učebních pomůcek, v roce 2008 na zvýšení nenárokových složek platu pedagogickým pracovníkům a v roce 2009 na zvýšení nenárokových složek platu pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům školy, školní vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání a projekt na podporu řešení dopadu meziročního snížení žáků a zaměstnanců (Hustota). V roce 2009 byl škole poskytnut účelový dar na nákup kompenzačních pomůcek. V rámci projektu Peníze z EU pro ZŠ bude vybavena počítačová učebna.

Prostorové podmínky odborných učeben i běžných tříd včetně vybavení jsou vhodné pro skupinovou i individualizovanou výuku i pro alternativní formy výuky. Prostředí působí upraveně a motivačně. Žáci mají k dispozici rehabilitační bazén, kompenzační pomůcky pro

hrubou a jemnou motoriku. Informační a komunikační technologie jsou ve vybraných předmětech zařazovány pro žáky individuálně.

Pedagogická rada se zabývá problémy žáků, účinností používaných speciálních metod práce a sjednocuje se na dalších postupech vedoucích k rozvoji žáků. Projednává zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Vlastní průběžné hodnocení školy je podkladem ke zprávě z vlastního hodnocení.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy probíhá v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola má velmi dobré předpoklady pro vzdělávání žáků s těžkým postižením.

Škola sleduje efektivitu a úspěšnost systémů v oblasti bezpečnosti, prevence rizikového chování a školní neúspěšnosti. Prostorové a materiální podmínky splňují bezpečnostní a hygienická pravidla. Všechny dostupné finanční zdroje účelně využívá k zabezpečení realizace školních vzdělávacích programů.

Partnerství je cílevědomé a prospěšné s pozitivním dopadem na chod školy a rozvoj osobnosti žáka.

Výsledky vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni zejména v sociální oblasti a pracovních činnostech, škola sleduje a hodnotí úspěšnost svých žáků. Respektuje vzdělávací potřeby jednotlivců.

Způsob výuky podpořený speciálními pedagogickými metodami a relaxačními technikami poskytoval velký prostor pro rozvíjení funkční gramotnosti žáků vedoucích k dosahování požadovaných klíčových kompetencí s ohledem na typ jejich postižení.

Ředitelka školy mapuje slabé i silné stránky v práci školy a uplatňuje je při plánování a zkvalitňování školy.

Podnět k dalšímu rozvoji školy:

- *Vzhledem k závažnému postižení žáků požadovat finanční prostředky pro asistenta pedagoga.*

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec I.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Libereckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Liberci dne 3. 1. 2011

(razítko)-ano

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka

Paclíková v. r.

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor

Rambousek v. r.

Ing. Soňa Vavrušková, kontrolní pracovnice

Vavrušková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Semilech dne 12. 1. 2011

(razítko)-ano

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Iva Vaňátková, ředitelka školy

Vaňátková v. r.

Příloha: Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina, vydal KÚLK
2. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v údajích uvedených v rejstříku škol a školských zařízení MŠMT čj.: 4 766/2010-21 ze dne 19. 2. 2010 s účinností od 1. 9. 2010
3. Rozhodnutí ve věci zápisu do rejstříku škol a školských zařízení KÚLK čj. OŠMTS-048/09-RZS ze dne 31. 8. 2009 s účinností od 1. 9. 2009
4. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení MŠMT čj.: 16 952/2009-21 ze dne 28. 7. 2009 s účinností od 28. 7. 2009
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k 8. 12. 2010
6. Jmenování do funkce ředitele Pomocné školy pro žáky s více vadami, vydal Liberecký kraj s účinností od 1. 7. 2003
7. Kniha úrazů
8. Školní vzdělávací program základní školu speciální „Svět kolem nás“ čj. 1/2/9/2010
9. Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy
10. Rehabilitační program
11. Rozvrhy hodin všech tříd ve školním roce 2010/2011
12. Třídní knihy všech tříd vedené ve školním roce 2010/2011
13. Třídní výkazy všech tříd vedené ve školním roce 2010/2011
14. Katalogové listy všech žáků vedené ve školním roce 2010/2011
15. Individuální vzdělávací plány žáků školy ve školním roce 2010/2011
16. Osobní dokumentace všech pedagogických pracovníků školy
17. Minimální preventivní program
18. Školní řád platný pro školní rok 2010/2011
19. Plán práce na školní rok 2010 – 2011
20. „Autoevaluace školy 2010“
21. Plán DVPP na školní rok 2010 – 2011
22. Zápis z jednání školské rady
23. Zápis z pedagogických rad konaných ve školních letech 2008/2009, 2009/2010 a 2010/2011
24. Rozhodnutí ředitele ve školním roce 2009/2010 a 2010/2011
25. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
26. Finanční vypořádání příspěvků, dotací a návratných finančních výpomocí ze dne 26. 4. 2009
27. Finanční vypořádání příspěvků, dotací a návratných finančních výpomocí ze dne 5. 2. 2008
28. Přehled vybraných účelových dotací poskytnutých školám a školským zařízením v Libereckém kraji v roce 2009 ze dne 4. 1. 2010
29. Členění nákladů a výnosů 1. - 12. 2008 ze dne 11. 2. 2009
30. Členění nákladů a výnosů 1. – 12. 2007 ze dne 29. 1. 2009
31. Členění nákladů a výnosů 1. – 12. 2009 ze dne 11. 2. 2010
32. Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu ke dni 31. 12. 2007 ze dne 29. 1. 2008
33. Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu ke dni 31. 12. 2008 ze dne 30. 1. 2009
34. Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu ke dni 31. 12. 2009 ze dne 19. 1. 2010
35. Účtová osnova 2009

36. Výkaz Škol (MŠMT) P1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2007 ze dne 4. 1. 2008, za 1. – 4. čtvrtletí 2008 ze dne 8. 1. 2009, za 1. – 4. čtvrtletí 2009 ze dne 5. 1. 2010, 1. – 3. čtvrtletí 2010 ze dne 18. 10. 2010
37. Výkaz S 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2007 ze dne 23. 10. 2007, podle stavu k 30. 9. 2008 ze dne 10. 10. 2008 podle stavu k 30. 9. 2009 ze dne 7. 10. 2009, podle stavu k 30. 9. 2010 ze dne 15. 10. 2010.

Zpracovala

V Liberci dne 3. 1. 2011

PhDr. Miloslava Paclíková, školní inspektorka

Paclíková v. r.

Převzala

V Semilech dne 12. 1. 2011

Mgr. Iva Vaňátková, ředitelka školy

Vaňátková v. r.